

Bạn hãy tưởng tượng có một buổi tối, vừa ăn cơm xong, trong khi chờ cho vợ dọn dẹp bát đĩa, lau bàn ghế và quét sàn nhà, bạn trải tờ báo ra, cúi mũi đọc.

Bạn đang say sưa xem tiếp một đoạn tiểu thuyết đăng nhiều kỳ thì thằng con bạn xề lại. Nó lật tập ra, đẩy tới trước mặt bạn, nài nỉ:

- Ba chỉ con làm bài tập làm văn nhen ba!

Bạn hơi bực mình vì bị phá đám, miệng hỏi mà mắt không rời báo:

- Đề gì?

- Tả cảnh buổi tối trong gia đình.

- Trời ơi! - Bạn la lên - Dễ như vậy mà làm không được! Thì con cứ quan sát cảnh buổi tối trong nhà mình mà tả.

Thằng con bạn nhăn nhó:

- Buổi tối ở nhà mình có gì đâu ba?

- Sao lại không có gì! Thằng này nói lạ! - Bạn ngược mắt lên - Buổi tối trong nhà ba em ngồi đọc báo nè, mẹ em rửa chén và khâu vá nè, còn em thì học bài hay làm gì đó, kể tuột hết ra!

- Kể y như thiệt hả ba? - Con bạn lại hỏi.

- Ủ, có sao kể vậy! Khỏi cần thêm bớt gì hết! Cứ làm đi, lát nữa ba coi lại cho.

Thằng con bạn được đà thông, nó yên tâm kéo cuốn tập sát vô người. Nhưng nó chưa kịp cầm viết lên, bạn đã gọi giật.

- Khoan đã! Con rót cho ba ly nước rồi hãy làm bài!

Ra lệnh xong, bạn cúi xuống đọc tiếp câu chuyện và lập tức quên phắt thằng con đang ngồi cặm cụi làm bài bên cạnh sau khi bưng ly nước trà bốc khói đặt trước mặt bạn.

Đọc xong mục tiểu thuyết đăng nhiều kỳ, bạn đọc tới trang văn hóa văn nghệ, tò mò xem thử sân khấu cải lương hôm nay có gì lạ, rồi bạn nhảy qua mục rao vặt, dừng hơi lâu chỗ "xe bán", định tâm tìm coi có ai bán chiếc mô-by-let nào cũ cũ không, mua được một chiếc như vậy để đi làm thay cho xe đạp cũng đỡ khổ cặp giò. Cuối cùng, bao giờ cũng vậy, bạn giở qua trang thể thao và chết chìm luôn ở đó.

Bạn hãy tưởng tượng trong khi bạn đang theo dõi để xem ở tí bên xứ I-ta-li-a xa xôi, Pla-ti-ni và Ma-ra-đô-na ai đá bóng giỏi hơn ai thì thằng con đang ngồi ngay bên nách bạn phá ngang:

- Con làm bài vậy có được không ba?

- Làm vậy là làm sao?

Bạn hồ hững hỏi lại, mắt không rời nước I-ta-lia.

Thằng con bạn hào hứng:

- Để con đọc ba nghe.

Thấy nó chuẩn bị đọc, bạn vội vàng khoát tay:

- Thôi, thôi, khỏi! Con cứ làm đi, lát nữa ba tự đọc lấy!

Thằng con bạn mặt mày lập tức ỉu xiu. Nó lăm bắm gì đó nhưng bạn không nghe rõ. Bạn nhủ bụng, kệ nó, đằng nào nó cũng làm được, tả buổi tối trong nhà mà khó quái gì! Vấn đề quan trọng là ở trận đấu lượt về sắp tới, chẳng biết đội Na-pô-li có phục thù đội Giu-ven-tuyt nổi không.

Đến khi bạn đi vòng quanh thế giới thể thao trở về thì thằng con bạn đã làm được hơn phân nửa.

Thấy nó đang mê mải viết, bạn không gọi, sợ nó mất hứng. Bạn lặng lẽ chồm người qua bên cạnh, dòm qua vai nó quan sát bài làm.

Bạn hãy tưởng tượng, càng đọc bài làm của nó, mắt bạn càng hoa lên. Những điều nó tả sao nghe chướng quá:

“Buổi tối trong gia đình em rất là êm ấm, ai làm việc nấy. Em là học sinh nên em học bài, làm bài chuẩn bị cho ngày mai. Má em thì làm việc không ngơi tay, hết rửa chén đến lau nhà. Lau nhà xong, má em đi giặt đồ. Sau đó má em đem củi ra chẻ. Đúng ra, chẻ củi là việc của ba em nhưng ba em bận đọc báo nên má em phải làm thay!”

Bạn lẳng tai nghe. Quả là vợ bạn đang chẻ củi sau bếp. Tiếng “cạch cạch” vang lên rõ mồn một.

“Trong nhà chỉ có ba em là nhàn nhã nhất. Ăn cơm xong, ba ngồi đọc báo, thỉnh thoảng sai em rót nước hoặc châm thuốc dùm ba. Em nài ba giảng cho em bài tập làm văn, ba cũng không để ý. Vì ba là ba của em, là chồng của má em, là chủ gia đình nên không ai nói gì ba cả. Em mà như vậy chắc bị quỳ gối lâu rồi. Làm ba thật là sướng!”

Đọc đến đâu, mồ hôi bạn toát ra đến đó. Bạn lẳng lẳng rời khỏi bàn và nhón đi xuống bếp. Thấy vợ đang chẻ củi, bạn giảng lấy cái búa:

- Em đi nghỉ đi! Để anh làm cho!

Hành động của bạn thật khác thường. Điều đó khiến vợ bạn trở mắt nhìn bạn như thể bạn là một người từ hành tinh khác đến. Nhưng không sao - bạn nghĩ - mọi việc sẽ đâu vào đấy ngay!

Chẻ xong một bó củi nhỏ, thay vì tự mình có thể đi lấy thêm củi một cách dễ dàng, bạn lại lớn tiếng gọi thằng con:

- Con ơi, mang lại đây cho ba thêm một bó củi nào!

Con bạn tất sẽ làm theo lời bạn nhưng rõ ràng nó cảm thấy hoang mang vì phải sửa lại bài tập làm văn. “Dù sao ba em cũng không phải lười lảm. Cuối cùng ba em cũng đi chẻ củi. Lần đầu tiên em thấy một chuyện lạ như vậy”. Đó là những điều bạn đang mong đợi mặc dù không phải tất cả đều hoàn toàn tốt đẹp.

Rồi bạn hãy tưởng tượng rằng, vì đã lâu không mó đến công việc nên bạn sử dụng chiếc búa không thật thuần thục. Bạn chẻ từng thanh củi một cách khó khăn. Và đến khi gặp phải một thanh củi có mắc, những thớ gỗ cứ xoắn chặt vào nhau khiến bạn không làm sao tách chúng ra được, thì bạn đâm ra nóng nảy và lóng ngóng bổ búa vào tay mình. Nguyên bàn tay trái của bạn đứt lìa ra và giấy đàn ghita đập như cái đuôi thằn lằn.

Đến đây, nếu như bạn cảm thấy khiếp quá thì thôi, đừng tưởng tượng nữa. Có phải chuyện thật đâu, tất cả chỉ là bịa thôi! Chứ làm gì có một ông bố như thế! Bạn có tin như vậy không? Bạn đang giảng bài cho con bạn đấy chứ?

- 1985 -
Nguyễn Nhật Ánh